

Samoan Media Advisory

**GALULUE FAATASI FA'ALAPOTOPOTOGA OLE SOIFUA MALOLOINA E TETE'E
ATU I MA'I OLE FATU MA LE MA'I O NEURA PEPĒ (STROKE)
*Mafua'aga ogaoga o le maliliu o tagata nu'u Amerika mai Asia ma le Pasefika***

Bethesda, M.D – Ua galulue fa'atasi nei fa'alapotopotoga tau le soifua malōlōina mo tagata nuu o Amerika mai Asia ma le Pasefika ma le Polokalame Aoa mo A'oa'oga tau le Ma'i suka (National Diabetes Education Programme) faatasi ai ma le Asosi ole Ma'i Suka a Amerika (American Diabetes Association) ina ia u'unaia tagata e maua i le ma'i suka ia vaai lelei le maualuga o le suka, o le fua ole toto ma le ga'o i le toto ina ia fesoasoani ai e puipuia mai i le maua i ma'i ole fatu ma neura pepē – ona o le mafua'aga numera muamua lea o le maliliu o tagata.

Ua galulue ia fa'alapotopotoga e fa'ailoa atu i tagata nu'u o Amerika mai Asia ma le Pasefika, ole pulea ma le vaai lelei o le ma'i suka e le gata mai i le faamaulaloina o le suka i le toto. E tāua tele fo'i ma le faamaulaloina o le fua ole toto ma le ga'o i le toto. O le polokalame ua taua ole “Tausi lelei lou fatu” o se tali atu lea i ni su'esu'ega lata mai ua faamaonia ai le tele ole feso'otaiga o le ma'i suka ma ma'i o le fatu.

O loo uunaia e le NDEP ma le ADA tagata ma'i suka ina ia tausii lelei i o latou fatu e ala lea i le faamamafaina o le tāua o le vaavaai i le maualuga o le suka i le toto, o le maualuga o le fua o le toto ma le ga'o i le toto. E tataui tagata ma'i suka ona saili i foma'i tali o fesili nei:

- O le a le fua o iai le suka ma le ga'o i lo'u toto, a'o le a fo'i le maualuga o le toto ?
- O le a le maualuga e tataui ona iai ia tulaga ?
- O a ni mea e tataui ona fai ina ia ausia ma tumau ai i le maualuga e tataui ona iai ?

Maualuga fautuaina:

- Fua o le suka – ia itiiti ifo i lalo ole 7% (A1C) Ia fa'alua ona fua i le tausaga
- Maualuga o le toto – ia itiiti nai lo le 130/80. Siaki i soo se taimi e vaai ai se foma'i
- Fua o le ga'o i le toto (LDL) ia itiiti ile 100. Ia siaki i tausaga uma

O la'asaga e tataui ona tausisia mo le taofiofia o le maualuga o le suka, e aoga fo'i lea mo le taofiofia o le toto maualuga ma le tele o le ga'o i le toto: ia tausisia le fuafua tataui o mea 'ai tataui ma ia fa'agaoioi le tino ina ia faaitiitia ai le puta tele ma inu fuāla'au fa'atonuina. E le tataui i tagata ma'i suka ona ulula. Fesili i lau foma'i pe tataui ona e inu ina fualaa e iai le asipurini.

Ua mae'a fo'i ona saunia e le NDEP fa'amatalaga ma lomiga i gagana eseese mo tagata ma'i suka. O lo'o aofia ai ma ni pepa e fa'amaumau ai fa'amatalaga i le fuaina ole suka, o le maualuga o le toto ma le ga'o i le toto. Afai e te manaomia ni lomiga maua fua vala'au le telefoni numera: 1-800-438-538 pe asia le itulau ole Internet a le NDEP e maua i le www.ndep.nih.gov

Ua lagolagoina le NDEP e le National Institute of Health ma le nofoaga tutotonu mo le tetee atu i fa'am'ai (Centres for Disease Control and Prevention) faatasi ma a latou pa'aga e 200.